

Plenárisülés-dokumentum

B8-0159/2018 }
B8-0160/2018 }
B8-0161/2018 }
B8-0162/2018 }
B8-0163/2018 }
B8-0164/2018 } RC1

14.3.2018

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 135. cikkének (5) bekezdése és 123. cikkének (4) bekezdése alapján

amely a következő képviselőcsoportok állásfoglalási indítványai helyébe lép:

ECR (B8-0159/2018)

PPE (B8-0160/2018)

Verts/ALE (B8-0161/2018)

GUE/NGL (B8-0162/2018)

ALDE (B8-0163/2018)

S&D (B8-0164/2018)

az emberi jogok védelmezőinek letartóztatásáról Szudánban, nevezetesen a Szaharov-díjjal kitüntetett Szálih Mahmúd Oszmán ügyéről (2018/2631(RSP))

Cristian Dan Preda, Bogdan Brunon Wenta, Jaromír Štětina, Jarosław Wałęsa, Marijana Petir, Lefteris Christoforou, Ivan Štefanec, Luděk Niedermayer, Tomáš Zdechovský, Csaba Sógor, Tunne Kelam, Milan Zver, Patricija Šulin, Romana Tomc, Eduard Kukan, Željana Zovko, David McAllister, Eva Maydell, Elisabetta Gardini, Adam Szejnfeld, Michaela Šojdrová, Sandra Kalniete, Krzysztof Hetman, Pavel Svoboda, Inese Vaidere, Roberta Metsola, Ivo Belet, Deirdre Clune, Ivana Maletić, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Lorenzo Cesa, Dubravka Šuica, Seán

RC\1148504HU.docx

PE616.105v01-00 }
PE616.106v01-00 }
PE616.107v01-00 }
PE616.108v01-00 }
PE616.109v01-00 }
PE616.110v01-00 } RC1

Kelly, Anna Záborská, Manolis Kefalogiannis, Stanislav Polčák, Jiří Pospíšil, Elmar Brok, László Tóké, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra

a PPE képviselőcsoport nevében

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Ana Gomes

az S&D képviselőcsoport nevében

Charles Tannock, Karol Karski, Jadwiga Wiśniewska, Branislav Škripek, Ryszard Czarnecki, Anna Elżbieta Fotyga, Monica Macovei, Ruža Tomašić

az ECR képviselőcsoport nevében

Louis Michel, Nedzhmi Ali, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun Bilbao Barandica, Thierry Cornillet, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Ilhan Kyuchyuk, Patricia Lalonde, Javier Nart, Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström

az ALDE képviselőcsoport nevében

Lola Sánchez Caldentey, Patrick Le Hyaric, Merja Kyllönen, Marina Albiol Guzmán, Ángela Vallina, Estefanía Torres Martínez, Tania González Peñas, Xabier Benito Ziluaga, Miguel Urbán Crespo, Dimitrios Papadimoulis, Stelios Kouloglou, Barbara Spinelli

a GUE/NGL képviselőcsoport nevében

Michèle Rivasi, Bodil Valero, Igor Šoltés, Barbara Lochbihler, Maria Heubuch

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Fabio Massimo Castaldo, Piernicola Pedicini, Isabella Adinolfi, Rolandas Paksas

az EFDD képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az emberi jogok védelmezőinek letartóztatásáról Szudánban, nevezetesen a Szaharov-díjjal kitüntetett Szálih Mahmúd Oszmán ügyéről (2018/2631(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Szudánról szóló korábbi állásfoglalásaira,
  - tekintettel az alelnök és az Emberi Jogi Albizottság elnökének a Szaharov-díjjal kitüntetett Szálih Mahmúd Oszmánról szóló, 2018. február 9-i nyilatkozatára,
  - tekintettel az Európai Unió követségei misszióvezetőinek a közelmúltbeli kartúmi tüntetésekről szóló, 2018. január 11-i helyi nyilatkozatára,
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának a 2018. február 8-i 8177. ülésén elfogadott, 2400 (2018) számú határozatára,
  - tekintettel az ENSZ Biztonsági Tanácsának elnöke által „A főtitkár beszámolója Szudánról és Dél-Szudánról” című napirendi ponttal kapcsolatos tanácsi megbeszélés kapcsán, 2018. január 31-én tett nyilatkozatára,
  - tekintettel az ENSZ állandó és humanitárius koordinátorának egy segélymunkás dárfúri elrablásáról szóló, 2017. október 9-én Kartúmban kiadott nyilatkozatára,
  - tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
  - tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 5. cikkére és a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 7. cikkére, amelyek egyaránt leszögezik, hogy senki sem vethető alá kínzásnak vagy kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek,
  - tekintettel a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének (alelnök/főképviselő) 2016. június 27-i nyilatkozatára a szudáni kormány azon bejelentéséről, hogy négy hónapos időszakra egyoldalúan beszünteti az ellenségeskedéseket,
  - tekintettel a felülvizsgált Cotonoui Partnerségi Megállapodásra,
  - tekintettel az emberi jogok és a népek jogainak 1981. júniusi afrikai chartájára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a dél-szudáni helyzet továbbra is fenyegetést jelent a térség nemzetközi békéjére és biztonságára; mivel a szudáni hatóságok erőszakosan léptek fel békés tüntetésekkal, a civil társadalommal és emberijog-védőkkel szemben;

B. mivel a 2018. január 7-én az élelmiszer- és gyógyszerárak emelkedése miatt Szudán szerte

RC\1148504HU.docx

PE616.105v01-00 }
PE616.106v01-00 }
PE616.107v01-00 }
PE616.108v01-00 }
PE616.109v01-00 }
PE616.110v01-00 } RC1

szórványosan kezdődő tiltakozások kapcsán a szudáni nemzeti hírszerzési és biztonsági szolgálatok (NISS) legalább 140 ellenzékipárt-tagot, emberijog-védőt, tanulót és nőjogi aktivistát letartóztattak és fogva tartottak; mivel a tiltakozásokra a szudáni erők túlzott erőszakkal válaszoltak, ami nyomán egy tüntető meghalt és sokan megsebesültek, továbbá országszerte erőszakos fellépést indítottak újságírók és aktivisták ellen; mivel a 2018. januári és februári összecsapások az országban folyó folyamatos visszaélések legfrissebb példái;

- C. mivel a letartóztatottak között politikai ellenfelek, azon belül pedig a Szudáni Kongresszus Párt három önkényesen letartóztatott és fogva tartott vezetője is megtalálható; mivel az egyéb letartóztatott ellenzéki között található Mohamed Muktár al-Hatíb, a Szudáni Kommunista Párt politikai titkára; Mohamed Abdalla Aldoma, a Nemzeti Umma Párt elnökhelyettese; Mohamed Fárúk Szalmán, a Szudáni Nemzeti Szövetség vezető tagja; valamint Mohieldeen Eljalad és Sidgi Kaballo a Szudáni Kommunista Párt központi bizottságának két tagja is;
- D. mivel a szudáni NISS erői 2018. február 1-jén letartóztatták Szálih Mahmúd Oszmánt – a dárfúri ügyvédi kamara alelnöke, a Demokratikus Ügyvédek Szövetségének tagja, emberi jogi ügyvéd, aki támogatta a jogállamiság kialakítását és sürgette jogi reformok végrehajtását Szudán Nemzetgyűlése révén, valamint a 2007. évi Szaharov-díj kitüntetettje – saját ügyvédi irodájában; mivel nemrégiben átszállították a Kartúmtól 20 km-rel északra található dabaki börtönbe, és a hatóságok megtagadták az egészségi állapotával kapcsolatos tájékoztatást, valamint ügyvédje és családja látogatását;
- E. mivel Szálih Mahmúd Oszmán letartóztatását követően az EU szudáni küldöttségvezetője demarsot kezdeményezett a szudáni külügyminisztériummal, és Sztavrosz Lambrinidisz, az Európai Unió emberi jogokért felelős különleges képviselője jogorvoslati kérelmet nyújtott be az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának 2018. február 27-én tartott 37. ülésén;
- F. mivel számos nőjogi aktivista is hasonló módon ezen tömeges letartóztatási hullám áldozatává vált; mivel a nőjogi jogvédőkkel szemben szexuális erőszakot, büntetőeljárást és testi fenyegetést hajtottak végre a kormány biztonsági erői; mivel a nőszervezeteket – amelyek a nőket általában hátrányosan megkülönböztető jogszabályok ellen kampányolnak – szigorú megfigyelés alatt tartják;
- G. mivel 2018 februárjának közepén a szudáni kormány bejelentette, hogy a fogva tartás alatt elkövetett bántalmazásokat követően szabadon enged 80 fogvatartottat, köztük Rawa Dzsaafár Bakhitot, Náhíd Dzsabrallahot, Amel Habanit, Hanan Hasszán Kalífát és Mohamed Abdallah Aldoumát; mivel az NISS vezetője szabadon engedésük feltételéül szabta, hogy ígéretet kellett tenniük a tüntetések szervezésének beszüntetésére; mivel ezek a nyilatkozatok ellentétesek Szudán nemzetközi emberi jogi kötelezettségvállalásaival; mivel azonban számos jelentős emberijog-védő és ellenzéki politikust tartanak továbbra is börtönben, köztük Szálih Oszmánt és Amjeed Fareedet, a január 18-a óta Kartúmban fogva tartott emberijog-védőt; mivel e fogvatartottak nem vádolták meg semmilyen bűncselekmény elkövetésével, és nem állították őket bíróság elé;
- H. mivel az emberijog-védők és a civil társadalmi szervezetek – ideértve a jogi és ügyvédi kamarákat – központi szerepet játszanak a demokrácia, az emberi jogok, a jogállamiság, a

RC\1148504HU.docx

PE616.105v01-00 }
PE616.106v01-00 }
PE616.107v01-00 }
PE616.108v01-00 }
PE616.109v01-00 }
PE616.110v01-00 } RC1

stabilitás és a fenntartható fejlődés biztosításában;

- I. mivel a civil társadalmi szervezetek és az ellenzéki politikai pártok tevékenységeit szigorúan korlátozzák, és az NISS számos esetben megakadályozza a civil társadalmi szervezetek és az ellenzéki pártok rendezvényeinek megtartását; mivel a nemzetközi nem kormányzati szervezeteket rendszeresen kiutasítják az országból, és ezek a szervezetek a kormány által kifejtett nyomás és megfélemlítés céltáblái;
- J. mivel 2010. évi nemzetbiztonsági törvény és a 2015. január 5-én elfogadott alkotmány 151. cikke széleskörű letartóztatási és fogvatartási hatáskört ruház az NISS-re, lehetővé téve számára, hogy a gyanúsítottakat akár négy és fél hónapig, bírósági felülvizsgálat lehetősége nélkül fogva tartsák; mivel feltehető, hogy ezen hatásköröket önkényes letartóztatásra és fogva tartásra használják, és a fogvatartottakat sok esetben kínzásnak vagy egyéb bántalmazásnak vetik alá; mivel ugyanezen törvény értelmében az NISS tisztviselőit mentesség illeti meg a feladataik ellátása során elkövetett cselekmények miatti büntetőeljárás alól, ami a büntetlenség általános gyakorlatát alakította ki;
- K. mivel 2016 májusában a szudáni kormány elutasította az ENSZ azon ajánlásait, amelyek a 2010. évi nemzetbiztonsági törvény büntetlenségi rendelkezéseinek eltörlésére és olyan független vizsgálatok lebonyolítására szólítottak fel, amelyek célja az NISS, a fegyveres erők és a rendőrség tagjai által a nemzetközi jog értelmében elkövetett bűncselekmények és emberi jogi jogsértések miatti büntetőeljárások indítása;
- L. mivel számos fogva tartott emberijog-védőt kínzásnak és bántalmazásnak vetettek alá; mivel az őrizetben tartott fogvatartottak különösen ki vannak téve a bántalmazás kockázatának; mivel közismert, hogy az NISS bántalmazza és kínozza a fogvatartottakat;
- M. mivel a kormányerők, kormánypárti fegyveres milíciák és a kormányellenes fegyveres csoportok által alkalmazott folyamatos erőszak biztosítja a háttérrel a folyamatos zaklatáshoz, önkényes letartóztatásokhoz, szigorított fogva tartásokhoz és az emberijog-védők szudáni katonai és biztonsági erők általi állítólagos kínzásához;
- N. mivel az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) a szankciók Egyesült Államok általi enyhítését jelentős lépésnek nyilvánította Szudán reintegrációjára irányuló átfogó erőfeszítések terén, és jelezte, hogy az EU kész segítőt kezet nyújtani Szudánnak ebben a folyamatban; mivel a Parlament Emberi Jogi Albizottságának 2017. decemberi legelső szudáni kiküldetése során a szudáni kormány kifejezte abbéli szándékát, hogy újból bekapcsolódjon a nemzetközi közösség életébe; mivel I Szálih Mahmúd Oszmán számos alkalommal tett látogatást uniós intézménybe – köztük az Európai Parlamentbe –, hogy határozott fenntartásainak adjon hangot azzal kapcsolatban, hogy az EU újból felvette a kapcsolatot Szudánnal;
- O. mivel a szudáni hatóságok megakadályozták Mohammed Aldoume utazását és elkobozták útlevelét, amikor 2018. március 8-án a fogva tartása során elszenvedett bántalmazások miatt orvosi kezelésre tartott Kairóba;
- P. mivel Szudán a globális sajtószabadsági index szerint 180 ország közül a 174. helyen áll; mivel a sajtó és a média szabadságát továbbra is szigorúan korlátozzák a hatóságok és a

RC\1148504HU.docx

PE616.105v01-00 }
PE616.106v01-00 }
PE616.107v01-00 }
PE616.108v01-00 }
PE616.109v01-00 }
PE616.110v01-00 } RC1

sajtóra és kiadványokra vonatkozó törvény, amely olyan korlátozásokról rendelkezik, mint a cenzúra, a napilapok lefoglalása és elkobzása, a médiaorgánumok bezárása és az internet leállítása; mivel a napilapokat rendszeresen cenzúrázzák és a kinyomtatás után lekobozzák, ami a politikai szankciók mellett és azokon túl gazdasági szankciókat is jelent;

- Q. mivel a vallásszabadsághoz való jog továbbra is korlátozott és a jogszabályok bűncselekménynek nyilvánítják a hitmegtagadást, az istenkáromlást és az iszlámról más vallásra való áttérést; mivel 2018. február 21-én az Al-Tayyar napilapnak dolgozó Shamael al-Nur újságíró, miután vezércikket írt a nemzeti egészségügyi kiadásokról, hitmegtagadással gyanúsították, ami Szudánban halálbüntetéssel járó bűnnek számít;
- R. mivel a Nemzetközi Büntetőbíróság Omár Hasszán Ahmád El-Basír, szudáni elnök ellen 2009. március 4-én és 2010. július 12-én elfogatóparancsot bocsátott ki;
1. mély aggodalmának ad hangot az emberijog-védők és a civil társadalom folyamatos szudáni üldöztetése miatt, különösen a véleménynyilvánítás szabadságának, a demonstráció szabadságának és a vallásgyakorlás szabadságának megsértése, az emberijog-védők, újságírók és a rezsimmel szemben álló nem kormányzati szervezetek megfélemlítése miatt;
  2. felszólít a Szaharov-díjjal kitüntetett Szálih Mahmúd Ozmán, valamint valamennyi olyan emberijog-védő, civil társadalmi aktivista és ellenzéki aktivista azonnali és feltétel nélküli szabadon engedésére, akiket kizárólag az emberi jogok és a demokrácia védelmében folytatott jogszerű és békés munkájukból eredően tartanak fogva;
  3. a lehető leghatározottabban elítéli a kínzás és bántalmazás gyakorlatának alkalmazását bármelyik fogva tartott személlyel szemben; ragaszkodik ahhoz, hogy valamennyi fogva tartott személy körülményeinek meg kell felelnie a nemzetközi előírásoknak, többek között a bármely formában fogva tartott vagy börtönbüntetésüket töltő személyek védelméről szóló ENSZ-elveknek;
  4. felhívja a szudáni hatóságokat, hogy vizsgálják ki a békés tüntetőkkel szemben alkalmazott erőszak eseteit, a kínzásokat és bántalmazásokat, és az elkövetőket állítsák bíróság elé; hangsúlyozza, hogy a kínzás vagy bántalmazás révén nyert állítólagos információk soha nem fogadhatók el bizonyítékként bírósági eljárások során;
  5. elítéli a szudáni emberijog-védőkkel és aktivistákkal szembeni támadásokat és zaklatást, és felhívja a hatóságokat, hogy minden körülmények között biztosítsák számukra jogszerű tevékenységeik megtorlástól való félelem és mindenféle korlátozás – köztük a bírósági zaklatás – nélküli végzését;
  6. sürgeti a szudáni kormányt, hogy haladéktalanul hagyjon fel a politikai ellenzéki pártok, illetve a véleménynyilvánítás, az egyesülés és a gyülekezés szabadsága mellett kiálló emberijog-védők jogainak megsértésével; felszólít minden ember alapvető emberi jogainak tiszteletben tartására és védelmére Szudánban;
  7. aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban, hogy Szudánban folyamatosan és gyakran

RC\1148504HU.docx

PE616.105v01-00 }
PE616.106v01-00 }
PE616.107v01-00 }
PE616.108v01-00 }
PE616.109v01-00 }
PE616.110v01-00 } RC1

megsértik a nők jogait, különös tekintettel a szudáni büntető törvénykönyv 152. cikkére; sürgeti a szudáni hatóságokat, hogy haladéktalanul írják alá és ratifikálják a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának tilalmáról szóló egyezményt;

8. hangsúlyozza, hogy továbbra is elkötelezett a veszélyben lévő emberijog-védők védelmét szolgáló mechanizmus mellett; felhívja az EKSZ-t, hogy tovább javítsa az emberi jogok védelmezőiről szóló uniós iránymutatások végrehajtását az összes rendelkezésre álló eszköz kiaknázásával Szudánban; kiemeli, hogy a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze (EIDHR) keretében tett helyi ajánlattételi felhívások során az uniós küldöttségeknek kiemelten kell támogatniuk a leginkább veszélyben lévő emberi jogi jogvédőket, ezáltal biztosítva a hatékony és célzott támogatást;
9. kéri, hogy az EKSZ és az Unió szudáni küldöttsége számoljon be a Parlamentnek az emberijog-védőknek nyújtott védelem és támogatás céljából hozott intézkedésekről; kéri, hogy az EU és a tagállamok egységesen lépjenek fel a veszélyben lévő emberi jogi aktivisták támogatása érdekében;
10. megismétli, hogy rendkívül fontos, hogy felülvizsgálják és megreformálják a kulcsfontosságú jogszabályokat, többek között a 2010-es nemzetbiztonsági törvényt, illetve a médiát és a civil társadalmat szabályozó jogszabályokat annak érdekében, hogy azok összhangba kerüljenek a véleménynyilvánítás, a gyülekezés és az egyesülés szabadságát biztosító nemzetközi normákkal;
11. emlékezteti Szudánt az ENSZ tagjaként vállalt kötelezettségeire, és sürgeti, hogy tartsa be az ENSZ Biztonsági Tanácsának 1593. (2005) számú határozatát, amely a Nemzetközi Büntetőbírósággal (NBB) való együttműködésre kötelez; ismételten megerősíti kérését, hogy Omar el-Basír szudáni elnök – összhangban azon egyezményekkel és megállapodásokkal, amelyeknek Szudán részes fele – tartsa tiszteletben a nemzetközi jogot, továbbá támogatja az NBB szerepét a vele szemben háborús bűncselekmények, emberiség elleni bűncselekmények és népirtás miatt emelt vádak kivizsgálásában;
12. sürgeti Szudánt, hogy az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával és az ENSZ emberijog-védőkről szóló nyilatkozatával összhangban biztosítsa az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartását;
13. osztja Szálih Mahmúd Oszmán azzal kapcsolatos aggodalmait, hogy a migráció jelenlegi középpontba helyezése elvonhatja az EU figyelmét az emberi jogi kérdésekről;
14. ezért felhívja az EKSZ-t, hogy folytassa nyilatkozatok kiadását az emberi jogok állami és katonai szereplők általi széles körű megsértésének eseteire reagálva, valamint a civil társadalom szűkülő mozgásterével kapcsolatosan annak bizonyítására, hogy az EU-t továbbra is komolyan aggodízik az emberi jogok szudáni helyzete miatt;
15. határozottan kéri az EU-t és tagállamait annak biztosítására, hogy a szudáni hatóságokkal közös projektek végrehajtása során a „ne okozz kárt” elvet kövessék, kizárva az emberi jogi megsértéséért felelős szereplőkkel való együttműködést;

16. felkéri az EU-t és tagállamait, hogy nyújtsanak támogatást Szudánban azoknak, akik ténylegesen a változásra törekednek, és technikai segítségnyújtás és kapacitásépítő programok révén támogassák a civil társadalmi szervezeteket, hogy jobb képességekkel rendelkezzenek az emberi jogok és a jogállamiság védelméhez, és hatékonyabban hozzájárulhassanak az emberi jogi helyzet javulásához Szudánban;
17. kéri az EU-t és tagállamait, hogy továbbra is elkötelezetten támogassák az Afrikai Unió azon erőfeszítéseit, amelyek célja a béke megteremtése Szudán és a szudáni nép számára; támogatja e tekintetben az ENSZ és az Afrikai Unió dárfúri missziója (UNAMID) megbízatásának 2018. júniusig történő meghosszabbítását;
18. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, Szudán kormányának, az Afrikai Uniónak, az ENSZ főtitkárának, az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlés alelnökeinek és a Pánafrikai Parlamentnek.